

Projectbeschrijving
Versnellingsvraag Rijdende School

Auteur(s) : Manon Haartsen
Datum : 9-6-2015

1 Projectinhoud

1.1 Achtergrond

De Rijdende School biedt onderwijs aan circus- en kermiskinderen. Leerlingen krijgen in de wintermaanden les op een reguliere school, dit noemen zij 'winterscholen' (120 scholen). In de zomermaanden zitten de leerlingen op de Rijdende School. Er zijn 14 schoolwagens, 3 minischolen en 3 lesbussen van waaruit leerlingen les krijgen. Daarnaast krijgt een deel van de leerlingen les via afstandsonderwijs (school@home). De Rijdende School wordt gevormd door een team van 42 mensen, waarvan 30 leerkrachten. Ongeveer 350 leerlingen volgen in totaal de lessen van de Rijdende School.

Op de winterscholen wordt van verschillende lesmethodes gebruik gemaakt. Wanneer zij de overstap maken naar de Rijdende School, werken ze verder waar ze gebleven waren op hun winterschool. Leerlingen werken dus op hun eigen niveau en (deels) met de methode die ze meekrijgen van hun winterschool. Maar vanwege de kleinschaligheid zitten in één groep op de Rijdende School steeds leerlingen van alle niveaus (jaargroepen). De leerkracht begeleidt al deze leerlingen individueel op hun eigen niveau. Ook worden regelmatig groepslessen gegeven. Aan de zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis en biologie) wordt in niveaugroepen gewerkt. Op het moment dat de leerling weer teruggaat naar de winterschool, moet het niveau van de leerling weer aansluiten bij het onderwijs dat daar gegeven wordt. Indien nodig ondersteunt de Rijdende School de winterscholen.

1.2 Probleem

De huidige situatie in de Rijdende School is zeer arbeidsintensief. De leerkrachten moeten de leerlingen in alle methodes kunnen begeleiden. Het vaststellen van de voorkennis en het niveau van de leerling is lastig, omdat niet direct inzichtelijk is aan welke leerdoelen door leerlingen al is gewerkt vanuit de methode. Dit maakt het werken op individueel niveau al een uitdaging, maar het samenstellen van groepslessen voor meerdere leerlingen is nog ingewikkelder. Omdat de leerkrachten te maken hebben met groepen leerlingen in voortdurend wisselende samenstelling, is deze uitdaging voortdurend aanwezig. Tijd- en plaatsonafhankelijk onderwijs is streven, voorwaarden nog niet aanwezig. De Rijdende School wil het kind volgen in zijn of haar ontwikkeling en kijken wat het kind nodig is. Op dit moment zijn de methode en de winterschool teveel leidend.

1.3 Doel

De Rijdende School wil individuele leerlijnen mogelijk maken. We willen graag goed inzicht krijgen waar de leerling staat in het curriculum, op basis van de methode die gebruikt wordt op school (ongeacht welke methode dit is), zodat de vervolgstappen voor het leren goed kunnen worden bepaald.

Dit maakt het voor de Rijdende School mogelijk om leerlingen van verschillende scholen te begeleiden in hun leerlijn, wanneer zij in het seizoen onderweg zijn en niet op hun eigen school aanwezig zijn. Optimaal aansluiten bij de behoeften van de leerling.

Voor de winterscholen maakt dit het mogelijk om de leerling ook in de winter goed te begeleiden.

1.4 Eindresultaat

De volgende eindresultaten moeten beschikbaar komen:

1. Gemetadateerde lesmethodes

Het gaat daarbij om de methodes die gebruikt worden bij de winterscholen, allereerst voor taal en rekenen. Daarbij wordt de hele leerlijn van groep 1 t/m 8 in ogenschouw genomen. Het gaat dan om de volgende methodes:

- a. Rekenen:
 - o Wereld in getallen (versie 2001-2009, uitgeverij Malmberg)
 - o Pluspunt (versie 2000-2009, uitgeverij Malmberg)
 - o Alles telt (versie 2001-2009, Uitgeverij ThiemeMeulenhof)
 - o Rekenrijk (versie 2009, uitgeverij Noordhoff)
- b. Taal:
 - o Taal Actief (versie 2003 en 2009, uitgeverij Malmberg)
 - o Taal in Beeld (versie 1 - 2, uitgeverij Zwijsen)
 - o Taal op maat (versie 1 - 2, uitgeverij Noordhoff)
 - o Taaljournaal (versie 2, uitgeverij Malmberg)
- c. Aanvankelijk lezen:
 - o Veilig Leren Lezen (2^e maanversie – Kimversie, uitgeverij Zwijsen)
 - o Lijn 3 (1^e versie, Uitgeverij Malmberg)
- d. Kleuters:
 - o Leerlijn Dick Memelink
 - o Leerlijn Kijk

Deze dienen gemetadateerd te zijn met:

- o de kernprogramma's van SLO;
- o de microdoelen die geformuleerd zijn door Hera (rekenen) en Expertisecentrum Nederlands (taal) in opdracht van Kennisnet;
- o beoordelingscriteria voor leerkracht,
- o leerniveau,
- o studielast,
- o de verplichte en aanbevolen velden uit NL-LOM.

De metadata van alle bovengenoemde methodes dienen uiteindelijk bij voorkeur open beschikbaar te zijn, zodat deze ook bruikbaar zijn voor andere scholen.

2. Curriculair bewustzijn bij de leerkrachten

Dit houdt in:

- o Dat de leerkrachten los van methode over onderwijs kunnen denken,
- o Kennis hebben van de kernprogramma's en de microdoelen,
- o Kennis hebben van leerlijnen,
- o En deze kennis in de praktijk kunnen brengen.

Dit zal eerst moeten worden gerealiseerd bij alle leerkrachten van de Rijdende School (30 leerkrachten). Tevens wordt er een expert binnen dit team opgeleid om toekomstige collega's te kunnen scholen op dit gebied.

Vervolgens ook bij alle scholen waarvan leerlingen zijn aangesloten bij de Rijdende School (de 120 winterscholen).

Tot slot zal hiervoor de methodiek beschreven moeten worden, zodat deze ook in andere scholen gebruikt kan worden om het curriculair bewustzijn bij leerkrachten te vergroten. Hierbij is samenwerking met Pabo's van groot belang.

3. Een (openbaar) platform om het bereiken van leerdoelen door de leerlingen te kunnen volgen.

Om tot dit platform te komen, zullen eerst de functionele specificaties worden uitgewerkt. Deze functionele beschrijving wordt beschikbaar gesteld aan andere scholen en leveranciers.

Het te realiseren platform moet door de leerkrachten van de Rijdende School gebruikt kunnen worden om leerlingen te begeleiden in hun individuele leerlijn.

Het platform moet uiteindelijk ook beschikbaar kunnen zijn voor andere scholen, om leerlingen te begeleiden.

1.5 Afbakening

De focus van het project ligt allereerst op de methodes PO voor taal en rekenen. Overige vakken worden in eerste instantie niet opgepakt.

1.6 Randvoorwaarden en uitgangspunten

Het project is bewust aangemeld voor ondersteuning vanuit het Doorbraakproject als Versnellingsvraag. Daarmee is een belangrijk uitgangspunt dat het niet alleen gaat om het realiseren van de doelen van de school, maar ook om het delen van de opgedane ervaringen, inzichten en resultaten voor de hele PO-sector.

Eduapp en Khan Academy zijn vanaf het begin nauw betrokken in de idee-vorming. Zij willen graag betrokken zijn bij het vervolg van het project. De vraag van de school blijft hierbij leidend.

1.7 Ondersteuning vanuit het Doorbraakproject

Het Doorbraakproject voorziet tijdens het project in de volgende ondersteuning:

- o Procesbegeleiding
- o Projectleiding
- o Expertise bij het metadateren van methodes (n.b.: het metadateren zelf vindt niet plaats door het Doorbraakproject)
- o Expertise rondom professionalisering van docenten
- o Begeleiding van scherp krijgen van de functionaliteiten van (en daarmee eisen en wensen aan) het platform
- o Hulp bij de realisatie van het platform, afhankelijk van te formuleren eisen en wensen.

1.8 Klankbordgroep

Er zijn een aantal scholen die de ontwikkelingen volgen. Zij worden als Klankbordgroep Scholen betrokken. Dit zijn zowel geïnteresseerde winterscholen die de inschrijving van de Rijdende School hebben ondersteund als scholen die zich hebben aangemeld via de website van de PO-raad.

Daarnaast zijn er een aantal vakmatig geïnteresseerden, die in de Klankbordgroep worden

toegevoegd.

De klankbordgroep wordt op de hoogte gehouden (o.a. via een blog) van de ontwikkelingen. Ook komt deze klankbordgroep af en toe bij elkaar om resultaten te vernemen. Deze klankbordgroep denkt ook mee met het project en over verspreiding van de resultaten.

Klankbordscholen	Interesse	contactpersoon
Stichting Optimus	Diende een deels vergelijkbare vraag in	Peter Jilesen (programma-leider)
Bestuur Leerplein 055	Bij inschrijving	Dhr. Fred Berends
Stichting OOG	Bij inschrijving	mevr. S. Beuving
Samenwerkings- stichting Kans&Kleur	Bij inschrijving	mevr. H. Biemond
RKBS De Ark	Bij inschrijving	dhr. F. Knijn
Brede school De zevensprong	Bij inschrijving	W. Schölzel
Stichting Consent	Ondersteuning via website PO-raad	AHM Timmerhuis (lid CvB)
SKOVV	Ondersteuning via website PO-raad	CJM Marcelis (schoolleider)
Slim Fit-scholen		
Hogeschool Arnhem Nijmegen	Betrokken vanuit professionalisering docenten	

Bijlage: Inschrijving versnellingsvraag

Ingediend op vrijdag, 10 april 2015 - 4:02pm

Ingediend door: Anoniem Ingevulde gegevens zijn::

==Persoonsgegevens==

Voorletter(s): J.P.E.

Tussenvoegsel: geen

Achternaam: Roest

Functie: Directeur Bestuurder

E-mailadres: jroest@rijdendeschool.nl

Telefoonnummer: 06 11003065

==Gegevens organisatie==

Naam organisatie: Stichting Rijdende School

Bestuursnummer: 40470

==Over mijn vraag==

Mijn vraag luidt als volgt:

Concreet:

De SRS (Stichting Rijdende School) vraagt ondersteuning bij het mogelijk maken van individuele leerlijnen. We willen graag goed inzicht krijgen waar de leerling staat in het curriculum, op basis van de methode die gebruikt wordt op school (ongeacht welke methode dit is), zodat goed de vervolgstappen kunnen worden bepaald voor het leren. Dit maakt het voor de Rijdende School mogelijk om leerlingen van verschillende scholen te begeleiden in hun leerlijn, wanneer zij in het seizoen onderweg zijn en niet op hun eigen school aanwezig zijn. Hiervoor nodig zijn in ieder geval:

- gemetadateerde reken- en taalmethodes, die gebruikt worden binnen het PO,
- een (openbaar) platform om het bereiken van leerdoelen door de leerlingen te kunnen volgen,
- curriculair bewustzijn bij de leerkrachten, uiteindelijk bij alle scholen waarvan leerlingen zijn aangesloten bij de Rijdende School (120 scholen).

De SRS zou hierbij graag gebruik maken van expertise en procesondersteuning vanuit het Doorbraakproject om tot uitwerking te komen. Ook in de relatie tot de uitgevers van de reken- en taalmethodes wil de SRS van het Doorbraakproject ondersteuning krijgen.

Criteria:

Relevant: Als je naar meer gepersonaliseerd onderwijs wilt komen dient dit volgbaar en toetsbaar te zijn. Dit kan als leerdoelen digitaal beschikbaar komen en de leerlijnen van elk kind vastgelegd kunnen worden. Hiervoor zal naast fijnmazige metadatering ook een platform ontwikkeld moeten worden, waarbij ook commerciële partijen kunnen aansluiten (b.v. Parnassys of uitgevers).

Duurzaam:

De vraag is in lijn met de ambities van het sectorale Programma van Eisen, waarin wordt gesteld dat het wenselijk is dat uitgevers koppelingen leggen tussen hun methode en de leerdoelenstructuur.

Representatief: de vraagstelling dient niet alleen de onderwijsdoelen van de SRS, maar een digitaal platform en de mogelijkheid tot curriculaire bewustzijnsverdieping van leerkrachten dient het hele PO. Bij de marktpartijen is hiervoor nog geen passend aanbod, terwijl er een duidelijke vraag binnen de sector is. Gezien ook de onderschrijving van de vraagstelling door schoolbesturen, schoolleiders en instellingen.

Innovatief:

Behoudens enkele pogingen van scholen of leerkrachten om een methode te metadateren of individuele leerlijnen te ontwikkelen is er alleen bij Kennisnet met succes een proef ontwikkeld voor het VO.

Overdraagbaar: de verschillende onderdelen van het project leveren overdraagbare eenheden op:

- De koppeling van methodes aan het curriculum: deze data willen we graag voor elke leerkracht inzichtelijk maken:
- het platform ontstaat waar elke school of instelling makkelijk op kan aansluiten
- De aanpak om te komen tot meer curriculair bewustzijn bij leerkrachten.

De overdracht naar anderen wordt extra ondersteund doordat onze leerkrachten ook als consultants betrokken zijn bij de aangesloten scholen, en zo voor een olievlekwerking kunnen zorgen. In de winterperiode lopen zij bovendien een week mee met leerkrachten op de winterscholen vanuit het oogpunt van peer review. Ook in onze communicatie en bijeenkomsten zullen we aandacht besteden aan de overdracht.

Draagvlak:

Het project wordt ondersteund door

Bestuur Leerplein 055 in Apeldoorn (waaronder een van de 120 winterscholen ressorteert) Dhr. Fred Berends.

De stichting OOG in Veghel, mevr. S. Beuving,

Samenwerkingsstichting Kans&Kleur, mevr. H. Biemond.

RKBS De Ark, dhr. F. Knijn,

Brede school De zevensprong, W. Schölzel

Motivatie schoolbestuur:

De SRS ontwikkelt zelf leerlijnen en werkt samen met een onderwijsontwikkelbedrijf om het digitaal programma NaviLeren te ontwikkelen met als doel het tijd en plaats ongebonden onderwijs mogelijk te maken. Het een NaviLeren sluit naadloos aan bij het project individuele leerlijnen.

Een LB leerkracht die een master volgt met als specifieke eindopdracht het ontwikkelen van individuele leerlijnen en het metadateren wordt vrij geroosterd voor dit programma. De directeur bestuurder, directeur onderwijs en de leerkrachten besteden hier veel scholing en overlegtijd aan, zodat het enthousiasme ook resulteert in werkbare eindproducten.

Het bestuur van de SRS wil het allerbeste onderwijs voor kinderen van circusartiesten en kermisexploitanten en wil bijdragen aan de ambitie van de PO Raad voor alle kinderen binnen de PO sector.

In ons nieuwe MBJ-plan gaan we uit van het delen van onze opgedane kennis over individueel onderwijs en de digitale tools die daar bij horen. We zijn gaan samenwerken met de instellingen Eduapp en Khan Academy op het terrein van de fijnmazige metadatering. Hiervoor is overleg gevoerd met Kennisnet. Ook is samenwerking gezocht met het KPC en de HAN.

Door onze contacten via de consultants met onze 120 winterscholen hebben we een goed beeld van hetgeen er leeft in het onderwijs. We zijn er van overtuigd dat het curriculaire bewustzijn van leerkrachten sterk kan worden verbeterd als

methodes en de leerdoelenstructuur gekoppeld kunnen worden en digitaal beschikbaar komen, zelfs op het niveau van de kinderen.

Als de individuele leerlijnen van kinderen digitaal zichtbaar en volgbaar zijn kan dit een kwaliteitsslag in het onderwijs gaan betekenen. Onze leerkrachten zijn er klaar voor. Meerdere collega besturen en directeuren willen graag op de hoogte gehouden worden van deze ontwikkeling.

Motivatie betrokkene: De vraagstelling sluit naadloos aan bij de wens om te komen tot meer gepersonaliseerd onderwijs middels individuele leerlijnen. De leerkrachten zijn enthousiast bij de eerste stap die ontwikkeld is. We zouden grote stappen kunnen maken als de vraagstelling wordt uitgevoerd. Via de consulenten (leerkrachten zijn ook consulent voor een aantal leerlingen) brengen we de winterscholen en de betrokken leerkrachten op de hoogte en zo ontstaat een spin off.

Functie/rol betrokkene: Directeur onderwijs, S. Steenkamer

Motivatie betrokkene:

Motivatie MR:

Als voorzitter van de MR en leerkracht kan ik de vraagstelling van harte ondersteunen in het belang van onze leerlingen. Het zicht krijgen op de leerdoelen zal zeker verbeteren en daardoor kun je beter inspelen op de leervragen van de kinderen.

Functie/rol betrokkene: Voorzitter MR en leerkracht. Mathijs van de Bos

Motivatie betrokkene:

Motivatie ouder:

Als kermisexploitant en moeder van twee kinderen vindt ik het belangrijk dat elk kind tot zijn recht komt en het onderwijs kan krijgen dat goed bij het kind past.

Functie/rol betrokkene: Ouder Marlijn Hilferink.